

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

01 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

**Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion
Toma Nadejda
Boico Victor**

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Octavian Bodareu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 septembrie 2020, în cauza penală privindu-i pe

MOCRII Igor Xxxxxx, născut la xx
xxxxxxxxxxxx în s. XXXXXXXX, r-nul Xxxxxx,
domiciliat în r-nul Xxxxxx, str. XXXXXXXXXXXX xx
ap. xx;

GOLIC Serghei XXXXXXXX, născut la
xx xxxxxxxxxxxxxxx, originar și domiciliat în r-
nul Xxxxxx, str. Tineretului nr. xx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.06.2019 – 29.05.2020;

Instanța de apel: 25.06.2020 – 22.09.2020;

Instanța de recurs: 30.12.2020 – 01.03.2021.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 29 mai 2020, **Mocrii Igor** a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod

penal, la amendă în mărime de 1 000 unități convenționale, echivalentul a 50 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani.

Golic Serghei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, la amendă în mărime de 1 000 unități convenționale, echivalentul a 50 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că *Mocrii Igor* la 13 decembrie 2017, intenționat, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, de comun acord cu Golic Serghei, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, l-au indus în eroare pe Plămădeala Mihail și i-au prezentat ca adevărată fapta mincinoasă că ei dețin toate actele automobilului de model Opel Astra, cu numărul de înmatriculare X XX XXX, fapt care ar permite să-i perfecteze procura în baza căreia ultimul urma să se folosească de automobilul respectiv, având un comportament dolosiv, folosindu-se de încrederea acordată, i-au vândut acestuia automobilul menționat mai sus la prețul de 1400 dolari SUA, echivalent a 24 188,36 lei, bani pe care i-a primit la data de 13 decembrie 2017, Golic Serghei pe traseul M-2, în apropierea drumului ce duce spre s. Țambula r-nul Sîngerei și pe care ambii i-au însușit, neperfectându-i procura promisă, astfel, cauzându-i lui Plămădeala Mihail o daună considerabilă în sumă totală de 24 188,36 lei.

Golic Serghei la 13 decembrie 2017, intenționat, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, de comun acord cu *Mocrii Igor*, aflându-se pe traseul M-2, în apropierea drumului ce duce spre s. Țambula r-nul Sîngerei, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, inducându-l în eroare pe Plămădeala Mihail și prezentându-i ca adevărată fapta mincinoasă că ei dețin toate actele automobilului de model Opel Astra, cu numărul de înmatriculare X XX XXX care ar permite să-i perfecteze procura în baza căreia ultimul urma să se folosească de automobilul respectiv, având un comportament dolosiv, folosindu-se de încrederea acordată, i-au vândut acestuia automobilul menționat mai sus la prețul de 1400 dolari SUA, echivalent a 24 188,36 lei, bani pe care i-au însușit, neperfectându-i procura promisă, astfel, cauzându-i lui Plămădeala Mihail o daună considerabilă în sumă totală de 24 188,36 lei.

În drept, acțiunile inculpaților au fost încadrate în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane care a produs daune considerabile, săvârșită de două persoane.

3. Temeinicia și legalitatea sentinței a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. *Avocatul Chilat Nicolae în interesele inculpatului Golic Serghei* prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Golic Serghei

să fie achitat.

În argumentarea apelului a invocat că:

- în ședința instanței de fond a indicat depășirea termenului de 3 luni de menținere în calitate de bănuț, fapt care duce inevitabil la încetarea procesului, argument care a fost respins în mod formal de către prima instanță;

- - calitatea de bănuț în privința lui Golic Serghei i-a fost atribuită din momentul pornirii urmăririi penale, adică la 25.05.2018 (data emiterii ordonanței de începere a urmăririi penale din motiv că OUP) și a expirat la 25.08.2018, dată la care organul de urmărire penală urma în mod obligatoriu și necondiționat ori să-i înainteze învinuirea lui Golic Serghei, sau să-l scoată de sub urmărire penală;

- instanța de fond absolut neîntemeiat a conferit unor relații juridice pur civile, caracter penal. Or, între Golic Serghei și Plămădeală Mihail a existat un raport juridic civil, și anume un contract de vânzare-cumpărare a pieselor auto nedezmembrate. Raportul juridic pur civil a fost constatat inițial de către Organul de Urmărire Penală în data de 13.03.2018 și reluat ulterior la plângerea părții vătămate. Partea vătămată personal a confirmat semnarea unui acord de reziliere a contractului de vânzare-cumpărare care a fost prezentat în cadrul cercetării judecătorești. Partea vătămată a confirmat prin acceptarea semnării unui asemenea act, că în realitate a existat un raport juridic civil cu o omisiune admisă însăși de partea vătămată Plămădeală Mihail;

- partea vătămată a declarat că nu a solicitat să fie perfectat contractul de vânzare-cumpărare sau să se deplaseze la notar, fie agenția de înregistrare a mijloacelor de transport nici de la Golic Serghei nici de la Mocrii Igor. Prin urmare, Plămădeală Mihail nici nu poate susține că a fost înșelat la încheierea unui act juridic deoarece un asemenea act în formă materializată nu există;

- Plămădeală Mihail cunoștea că procură piese auto și nu mijloc de transport și anume din acest motiv nu a solicitat de la Golic Serghei să se deplaseze la notar sau la secția înmatriculări auto și nu a manifestat nici o minimă diligență ca cumpărător, or fie de presupus ipoteza că partea vătămată într-adevăr a dorit să procure automobilul ca mijloc de transport, și nu a fost anunțat că acesta se vinde ca piese (pentru dezmembrare), pe lângă faptul că acesta din urmă nu a solicitat nici măcar săi fie îndeplinită o recipisă pentru transmiterea banilor și condițiile de vânzare-cumpărare, nu a verificat cine-i proprietarul automobilului, nu a întocmit un contract fie și în formă liberă asupra vânzării cumpărării, nu s-a asigurat că automobilul nu este gajat sau căutat de către aceleași organe de drept la care a apelat ulterior cu plângere calomnioasă împotriva inculpaților;

- tot partea vătămată a declarat că Golic Serghei nu i-a făcut nici o promisiune ci doar i-a prezentat mașina. Prin urmare, nu este clar de ce partea

acuzării i-a înaintat învinuirea lui Golic Serghei odată ce presupusa parte vătămată a declarat că nu de Golic Serghei a fost înșelat;

- instanța de fond a încălcat dreptul inculpatului la prezumția nevinovăției, așa cum la pronunțarea sentinței de condamnare s-a bazat doar pe faptul că a apreciat ca veridice declarațiile părții vătămate și a fratelui său precum că partea vătămată a fost înșelată, iar declarațiile în contradictoriu a inculpaților au fost respinse din motive necunoscute;

- alte probe sau martori precum că au existat acțiunile de înșelăciune a inculpaților și anume a fost promisă perfectarea unei procuri, partea acuzării nu a prezentat, iar prin pronunțarea unei sentinței de condamnare inculpaților le-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil;

3.2. Avocatul Toia Anatolii în interesele inculpatului Mocrii Igor prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care Mocrii Igor să fie achitat.

În motivarea apelului a invocat că:

- punerea sub învinuire a lui Mocrii Igor la data 11.06.2019, s-a realizat în afara termenului de 3 luni reglementat de art. 63 alin. (2) pct. 3) Cod procedură penală, în consecință inculpatului fiindu-i încălcat dreptul la un proces echitabil, deoarece calitatea sa de bănuیت în cazul dat se impunea a fi calculată din data pornirii urmăririi penale – 25.05.2018. Or, reieșind din actul procedural, urmărirea penală este limitativ îndreptată în privința persoanei concrete și anume în privința lui Golic Serghei și Mocrii Igor, respectiv când aceștia au fost nominalizați că au comis fapta prejudiciabilă, în plângerea lui Plămădeală Mihail în baza căreia s-a dispus începerea urmăririi penale;

- ordonanța de începere a urmăririi penale a fost emisă în baza plângerii împotriva acțiunilor persoanelor concrete și anume Mocrii Igor și Golic Serghei. Respectiv, toate acțiunile de urmărire penală erau îndreptate asupra inculpaților nominalizați;

- învinuirea este neînțeleasă și faptul dat nu a fost nici cum argumentat de către instanța de fond prin sentința, or prin fraza "ar permite să îi perfecteze procura în baza căreia ultimul urma să se folosească de automobilul respectiv" - conform art. 374 Cod Civil RM - "Procură este înscrisul întocmit pentru atestarea împuternicirilor conferite de reprezentat unui sau mai multor reprezentanți-fapt ce atestă că orice acțiune efectuată în baza procurii este efectuată în numele reprezentatului și nici de cum altfel. Mai mult ca atât, în cazul în care acuzarea indică că procura este elementul definitiv al înșelăciunii, atrage atenția instanței că actul juridic dat nu poate fi obiect al raportului juridic civil și asupra procurii nu

se poate efectua tranzacții sau achitări;

- prejudiciul real presupus cauzat părții vătămate este determinat greșit de către acuzatorul de stat și confirmat de către instanța de fond, or în ipoteza în care bunul transmis părții vătămate a fost demonstrat că a fost obiectul vânzărilor și respectiv în circuitul civil, având o valoare economică, odată primit, urma a fi calculat decalajul între valoarea automobilului de piață ca piese și cea de utilizare ca transport - lucru ce nu a fost efectuat nici în cadrul acțiunilor de urmărire penală nici în cadrul instanței de judecată;

- până a ajunge în posesia inculpatului Golic Serghei, automobilul dat, a fost vândut și cumpărat (ca piese / dezmembrare), inclusiv tot pe portalul www.999.md de cel puțin 3 ori cu sume cuprinse între 500 - 750 Euro, nefiind investigate cazurile date de către OUP și nici parvenite careva plângeri în sensul dat;

- în cadrul audierii martorilor, s-a enunțat că prețul evaluat a automobilului este de circa 900 Euro, fapt ce se apropie de suma vânzării acestuia la piese de către Golic Serghei 1400 \$ (ținând cont de faptul că acesta a declarat că a investit în reparația automobilului) - or asupra faptului dat instanța nu s-a expus în nici un mod;

- partea vătămată a declarat că nu a solicitat să fie perfectat contractul de vânzare cumpărare sau să se deplaseze la notar fie agenția de înregistrare a mijloacelor de transport. Acesta nu a manifestat nici o minimă diligență ca cumpărător, or fie de presupus ipoteza că partea vătămată într-adevăr a dorit să procure automobilul ca mijloc de transport, și nu a fost anunțat că acesta se vinde ca piese (pentru dezmembrare), pe lângă faptul că acesta din urmă nu a solicitat nici măcar să-i fie îndeplinită o recipisă pentru transmiterea banilor și condițiile de vânzare - cumpărare, nu a verificat cine-i proprietarul automobilului, nu a întocmit un contract fie și în formă simplă asupra vânzării cumpărării, nu s-a asigurat că automobilul nu este gajat sau căutat de către aceleași organe de drept la care a apelat ulterior cu plângere calomnioasă;

- în acordul dat în calitate de vânzător apare inculpatul Golic Serghei și nici de cum Mocrii Igor, precum și partea vătămată a conformat prin acceptarea semnării unui asemenea act, că în realitate a existat un raport juridic cu o neînțelegere sau o omisiune aparentă a acțiunilor întreprinse însăși de partea vătămată Plămădeală Mihail.

- instanța de fond a încălcat dreptul inculpatului la prezumția nevinovăției, așa cum la pronunțarea sentinței de condamnare s-a bazat doar pe faptul că a apreciat ca veridice declarațiile părții vătămate și a fratelui său precum că partea vătămată a fost înșelată, iar declarațiile în contradictoriu a inculpaților au fost respinse din motive necunoscute;

- alte probe sau martori precum că au existat acțiunile de înșelăciune a inculpaților și anume a fost promisă perfectarea unei procuri, partea acuzării nu a prezentat;

- instanța de judecată a omis motivarea pedepsei aplicate și a admis solicitările acuzatorului fără a se învrednici de a intra în esența și necesitatea acestora;

- raportul juridic civil al părții vătămate Plămădeală Mihail cu inculpatul Golic Serghei, a fost consumat prin rezilierea contractului între aceștia și restituirea prețului automobilului și a cheltuielilor suportate de către partea vătămată. În situația în care chiar și a existat vreo intenție din partea inculpatului Golic Serghei (nedemonstrată de acuzator) de a-l amăgi pe partea vătămată, aceasta urma a fi calificată în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, și în cazul împăcării urma a fi înlăturată răspunderea penală pentru o infracțiune mai puțin gravă;

3.3. Inculpatul Golic Serghei care a solicitat, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitat.

În argumentarea cererii de apel a invocat că instanța absolut neîntemeiat a conferit unor relații juridice pur civile caracter penal. La fel, a fost încălcată prezumția nevinovăției iar sentința de condamnare contravine probelor administrate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 septembrie 2020, au fost admise apelurile declarate, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Mocrii Igor și Golic Serghei au fost achitați de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că *Mocrii Igor a fost pus sub învinuire de organul de urmărire penală pentru faptul că el, la 13 decembrie 2017, intenționat, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, de comun cu acord cu Golic Serghei, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, l-au indus în eroare pe Plămădeala Mihail și i-au prezentat ca adevărată fapta mincinoasă că ei dețin toate actele automobilului de model Opel Astra, cu numărul de înmatriculare X XX XXX, fapt care ar permite să-i perfecteze procura în baza căreia ultimul urma să se folosească de automobilul respectiv, având un comportament dolosiv, folosindu-se de încrederea acordată, i-au vândut acestuia automobilul menționat mai sus la prețul de 1400 dolari SUA, echivalent a 24 188,36 lei, bani pe care i-a primit la data de 13.12.2017 Golic Serghei pe traseul M-2, în apropierea drumului ce duce spre s. Țambula r-nul Sîngerei și pe care ambii i-au însușit, neperfectându-i procura promisă, astfel, cauzându-i lui*

Plămădeala Mihail o daună considerabilă în sumă totală de 24 188,36 lei.

Golic Serghei a fost pus sub învinuire de organul de urmărire penală pentru faptul că el, la 13 decembrie 2017, intenționat, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, de comun cu acord cu Mocrii Igor, aflându-se pe traseul M-2, în apropierea drumului ce duce spre s. Țambula r-nul Sîngerei, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, inducându-l în eroare pe Plămădeala Mihail și prezentându-i ca adevărată fapta mincinoasă că ei dețin toate actele automobilului de model Opel Astra, cu numărul de înmatriculare X XX XXX care ar permite să-i perfecteze procura în baza căreia ultimul urma să se folosească de automobilul respectiv, având un comportament dolosiv, folosindu-se de încrederea acordată, i-au vândut acestuia automobilul menționat mai sus la prețul de 1400 dolari SUA, echivalent a 24 188,36 lei, bani pe care i-au însușit, neperfectându-i procura promisă, astfel, cauzându-i lui Plămădeala Mihail o daună considerabilă în sumă totală de 24 188,36 lei.

Astfel, Mocrii Igor și Golic Serghei sunt învinuiți că, prin acțiunile sale au săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane care a produs daune considerabile, săvârșită de două persoane.

Instanța de apel a indicat că nu poate susține soluția primei instanțe de condamnare a inculpaților, aceasta fiind una neîntemeiată, deoarece nici una din probele acumulate de organul de urmărire penală nu confirmă săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, după cum a fost adusă învinuirea acestuia și consideră necesar de a emite o hotărâre nouă în baza art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod procedură penală, privind achitarea lui Mocrii Igor și Golic Serghei, deoarece nu s-au constatat elementele infracțiunii incriminate.

Colegiul penal a notat, că la pronunțarea sentinței, instanța de judecată contrar probelor a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și greșit a ajuns la concluzia privind condamnarea lui Mocrii Igor și Golic Serghei în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal și nu a motivat care sunt probele ce confirmă vina inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal.

În urma analizei probelor puse de către instanța de fond la baza sentinței de condamnare sus menționate, instanța de apel a conchis că aceste probe nu pot fi reținute ca fiind pertinente, concludente și utile în confirmarea vinovăției inculpaților și că învinuirea este neîntemeiată, or probele prezentate în sprijinul învinuirii nu confirmă natura juridică penală a relațiilor stabilite între inculpați și partea vătămată.

Probele examinate în prima instanță și verificate în instanța de apel, pot fi

admise drept probe pertinente, concludente și utile *în confirmarea faptului, că anume între Golic Serghei, Mocrii Igor pe de o parte și Plămădeală Mihail pe de altă parte a avut loc un eveniment legat de negocierea unor condiții privind transmiterea-primirea automobilului de model Opel Astra n. î. X XX XXX și condițiile de achitare a prețului acestui automobil, circumstanțe care au fost confirmate prin declarațiile părții vătămate, a inculpaților, precum și declarațiile martorului Plămădeală Nicolae.*

Respectiv din probele menționate a fost confirmată negocierea și încheierea unui contract verbal dintre Golic Serghei și Mocrii Igor pe de o parte și Plămădeală Mihail pe de altă parte (ca, de altfel și între Golic Serghei și Mocrii Igor și proprietarii anteriori ai automobilului), ceea ce aparent contravine prevederilor legale, care reglementează contractele de vânzare-cumpărare a automobilelor. Însă această omisiune este opozabilă ambelor părții pe contract atât lui Golic Serghei cu Mocrii Igor, cât și lui Plămădeală Mihail), omisiune care duce la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a automobilului, însă neputând fi angajată drept răspundere penală pentru această omisiune.

Conform declarațiilor date de Cerneț Oleg în instanța de fond, acesta ar fi indicat despre faptul, că anume el a fost prima persoană, care a avut în posesie automobilul de model Opel Astra și anume *el a fost prima persoană care a vândut acest automobil lui Postică Sergiu în lipsa procurii*, după care tot acest automobil a fost vândut la fel și de Postică Sergiu tot în lipsa unei procuri eliberate de proprietarul automobilului.

Din declarațiile martorilor audiați în instanța de fond se indică despre vânzarea automobilului pentru dezmembrare, însă din acțiunile acestora se resping aceste declarații, deoarece în final se confirmă cumpărarea lui anume de Golic Serghei și Mocrii Igor, care respectiv și au înstrăinat acest automobil, tot la fel după cum și l-au cumpărat.

Instanța de apel, a admis faptul, că între inculpații Golic Serghei și Mocrii Igor cu partea vătămată au avut loc discuții despre prezentarea acestei procuri, însă aceste discuții nu pot fi admise drept acțiuni de escrocherie, or partea vătămată a fost în situație reală de a restitui acest automobil inculpaților în schimbul banilor transmiși, la fel aceștia sunt în situație reală de a perfecta și procura pe numele părții vătămate în corespundere cu normele civile.

Partea vătămată în plângerea inițială precum și în declarațiile făcute, a enunțat că, nu i s-a perfectat procură pe automobilul dat, or procura reprezintă mijloc de reprezentare a intereselor unei persoane terțe și nici de cum a drepturilor titularului acesteia, mai mult ca atât obiectul material al infracțiunii incriminate inculpaților, a fost constatat a fi mijlocul de transport de model Opel Astra și nici de cum procura

solicitată. Astfel, partea vătămată nu a invocat faptul că nu a intrat în posesia bunului sau de faptul că nu i s-a perfectat un contract de vânzare-cumpărare sau alt act care ar atesta dreptul de proprietate al său, ci dorește o procură pentru a se folosi de mijlocul de transport din numele altei persoane.

Lipsa procurii în cazul dat lipsește partea vătămată Plămădeală Mihail de dreptul de a înregistra dreptul de proprietate asupra automobilului, dar lipsește partea vătămată de dreptul de a restitui acest automobil și a solicita restituirea costului achitat pe acest automobil, cu atât mai mult lipsa unei procuri nu limitează persoana de a dobândi această procură tot în corespundere cu normele civile, chiar și în situația decesului persoanei care este înregistrată drept proprietar, al automobilului respectând tot normele civile și anume a institutului succesoral.

Făcând o analiză a actului de învinuire adus inculpaților și anume: *"...având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, l-au indus în eroare pe Plămădeală Mihail și i-au prezentat ca adevărată fapta mincinoasă că ei dețin toate actele automobilului de model Opel Astra, cu numărul de înmatriculare X XX XXX, fapt care ar permite să-i perfecteze procura în baza căruia ultimul urma să folosească de automobil..."* în raport cu declarațiile părții vătămate Plămădeală Mihail *"... dânsul i-a dat certificatul de înmatriculare a mașinii, raportul reviziei tehnice și asigurarea pe mașină, iar în certificatul de asigurare era familia Cerneț Oleg, iar în certificatul de înmatriculare era numele Anatolie Cnîș..."*, astfel, instanța de apel a stabilit existența unor relații civile și nu existența elementelor infracțiunii, or, scopul dobândirii ilicite a bunurilor și înșelăciunea și abuzul de încredere nu au fost confirmate prin probe pertinente, concludente și utile nici chiar prin declarațiile părții vătămate.

Instanța de apel a reținut că, *declarațiile părții vătămate în coroborare cu declarațiile martorilor confirmă faptul că inculpații au acționat în lipsa scopului cupidant și la fel în lipsa unei influențe psihice cum este înșelăciunea sau abuzul de încredere.*

Astfel, din declarațiile părții vătămate *se confirmă transmiterea automobilului în posesia acestuia și posibilitatea de folosire a automobilului după cum a solicitat partea vătămată, iar din declarațiile martorului Cerneț Oleg și Postică Oleg se confirmă existența cheltuielilor suportate de inculpați și la fel se confirmă lipsa procurii, chiar la etapa cumpărării automobilului de către inculpații Golic Serghei și Mocrii Igor.*

În cadrul examinării materialelor cauzei, se constată cu certitudine că *automobilul Opel Astra cu numărul de înmatriculare X XX XXX a fost vândut de către persoana înregistrată ca proprietar (la moment defunct) și în lipsa solicitării succesorilor acestuia la restituirea mijlocului de transport, este evidentă situația*

că orice posesor pe un moment al automobilului poate cere instanței de judecată constatarea dreptului de proprietate asupra acestuia. Mai mult, un asemenea procedeu există și pentru actele / contractele a cărei formă se solicită autenticată, în Codul Civil art. 324 alin. (2) se menționează: „Dacă una dintre părți a executat total sau parțial actul juridic pentru care se cere forma autentică iar cealaltă parte se eschivează de la autentificarea lui notarială, instanța de judecată are dreptul la cererea părții care a executat total sau parțial actul juridic, să îl declare valabil dacă el nu conține elemente care contravin legii.”

Raportul juridic civil constatat în fapt de către organul de urmărire penală este confirmat însăși de partea vătămată prin semnarea unui acord de reziliere a contractului de vânzare-cumpărare a automobilului din 13 decembrie 2017 /vol. II f.d. 87/ și achitarea prejudiciului cu posesorul anterior a automobilului, astfel partea vătămată a confirmat prin acceptarea semnării unui asemenea act, că în realitate a existat un raport juridic civil cu o neînțelegere sau o omisiune aparentă a acțiunilor întreprinse de partea vătămată.

Neîntocmirea contractului (recipisei) în formă scrisă - reprezintă omisiune care este imputabilă ambelor părți și ea (omisiunea), nu poate angaja răspunderea penală, consecințele fiind numai de ordin civil.

Astfel, instanța de apel a conchis că, circumstanțele în prezenta cauză demonstrează, că procesul penal judiciar urmează a fi unul de achitare a inculpaților Mocrii Igor și Golic Serghei pentru a fi echitabil în sensul art. 6 CEDO, coraportat la prevederile art. 8 Cod de procedură penală.

5. Temeinicia și legalitatea deciziei instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Octavian Bodareu, prin care, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, solicită casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței.

În motivarea recursului depus, invocă următoarele argumente:

- instanța de apel eronat a argumentat că partea vătămată a fost în situație reală de a restitui automobilul inculpaților în schimbul banilor transmiși, or această afirmație se combate prin declarațiile părții vătămate care a indicat că a doua zi sau a treia zi, l-a sunat din nou pe Igor întrebând când va fi transmisă procura. I-a răspuns că în câteva zile va fi perfectată și transmisă. Tot așa la rând cu promisiuni. Ultima dată pe 21.12.2017 a sunat din nou, iar el i-a spus că în timp de o oră o să-l sune ca să-i spună la ce rutieră să ia procura. A așteptat mai mult de o oră și a sunat din nou la ce i-a spus că îi trimite mesaj la cine să se apropie și la care rutieră. Așteptând încă o oră, din nou a sunat, dar telefonul a fost deconectat. A sunat de

mai multe ori însă fără succes. Telefonul era deconectat. Adresându-se la centrul de înmatriculare a automobilelor și prezentând actele, a întrebat dacă poate perfecta actele pe numele său, la ce i s-a spus că mașina are probleme, deoarece stăpânul este decedat. A încercat să treacă revizia tehnică însă în zadar;

- în cazul în care inculpații răspundeau la apelurile telefonice ale părții vătămate și îi întorceau acestuia prejudiciul material într-un termen scurt, respectiv nici partea vătămată nu se adresa cu o plângere penală;

- infracțiunea a fost comisă la data de 13 decembrie 2017 iar conform celor declarate de partea vătămată revizia tehnică expira pe data de 28 decembrie 2017, dată până la care partea vătămată s-a folosit de automobil;

- partea vătămată este pensionar și nu cunoaște prevederile legale privind modalitatea de constatare a dreptului de proprietate de către instanța civilă, modalitate indicată de instanța de apel, prin care partea vătămată și-ar fi putut înregistra dreptul de proprietate;

- eronat a concluzionat instanța de apel că ar fi fost semnat un acord de reziliere a contractului de vânzare-cumpărare a automobilului și că în realitate a existat un raport juridic civil, or aceste concluzii se combat prin circumstanțele de fapt și declarațiile părții vătămate, la caz urmând a fi luate în vedere intențiile făptuitorilor la data comiterii infracțiunii de a intra în posesia banilor prin înșelăciune fără a perfecta actele de vânzare-cumpărare a automobilului;

- inculpații nu erau proprietari cu acte în regulă a automobilului de model Opel Astra nu numărul de înmatriculare X XX XXX și respectiv între inculpați și partea vătămată nu putea să existe un contract de vânzare-cumpărare și nici relații de ordin civil asupra automobilului așa cum indică instanța de apel;

- argumentul inculpaților precum că au vândut automobilul ca piese de schimb nu poate fi reținut, deoarece automobilul nu a fost vândut dezasamblat, pe bucăți, automobilul era în stare de funcționare și avea revizia tehnică valabilă la data comiterii infracțiunii iar intenția și percepția părții vătămate era anume de a cumpăra automobilul și nu piese de schimb;

- făptuitorii își dădeau seama de caracterul prejudiciabil al dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, dorind survenirea acestor urmări.

- vinovăția inculpaților este dovedită și prin declarațiile martorilor Plămădeala Nicolae, Cernet Oleg, Postică Sergiu.

6. Judecând recursul ordinar declarat și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul Penal lărgit conchide că acesta urmează a fi admis în conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit căroră *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în*

care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată verificând dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit practicii cu privire la judecarea cauzelor penale în ordine de apel și conform art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corecte au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

Statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit, verificând și analizând *per ansamblu* decizia instanței de apel, raportată la criticele recurenților, constată că instanța de apel la adoptarea soluției nu a respectat întocmai prevederile legale, ignorând exigențele legii procesual-penale în partea motivării hotărârii, or în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea

instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, chiar dacă dispozițiile art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale impun instanțele naționale să-și motiveze deciziile (hotărârea *Boldea versus România*), această obligație nu presupune existența unor răspunsuri detaliate la fiecare problemă ridicată, fiind suficient să fie examinate în mod real problemele esențiale care au fost supuse spre judecată instanței, iar în considerentele hotărârii trebuie să se regăsească argumentele care au stat la baza pronunțării acesteia.

CtEDO a consemnat în repetate rânduri că, la judecarea cauzei de către instanța de apel și la adoptarea deciziei, aceasta nu se poate limita la preluarea totală sau parțială a motivării formulate de instanța de fond, ci trebuie să analizeze din nou cauza, în fapt și în drept, cu atât mai mult când este în situația pronunțării unei noi hotărâri, și să răspundă argumentat la criticile invocate de părți, or doar astfel se demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul examinării acestei cauze penale.

Înainte de a purcede la expunerea de motive, care au stat la baza casării integrale a deciziei instanței de apel, și dispunerii rejudecării de către instanța de apel, Colegiul ține să evidențieze că, încadrarea juridică a faptei are importanță atât pentru aplicarea corectă a legii penale, cât și pentru modul de desfășurare a judecății determinând, nu în ultimul rând, concordanța între conținutul legal al infracțiunii și conținutul constitutiv al acesteia. Mecanismul de încadrare juridică a faptei presupune implicit stabilirea textului din legea penală, care prevede și sancționează fapta socialmente periculoasă ce face obiectul cauzei penale.

La caz, a fost declarat recurs ordinar de procuror, care pledează pentru casarea deciziei de achitare a inculpaților și menținerea sentinței de condamnare.

Drept temeuri pentru recurs procurorul a invocat art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise *când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*

Potrivit prevederilor art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederi procesuale obligatorii menționate supra, nu au fost respectate întocmai la judecarea apelului de către instanța ierarhic inferioară.

În materie penală, o informare precisă și completă cu privire la acuzațiile aduse unei persoane și, implicit, cu privire la încadrarea juridică a faptei pe care instanța o poate reține împotriva acesteia, este o condiție esențială a echității procedurii.

Prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, norma de incriminare din această cauză, art. 190 Cod penal, a fost amendată, după cum urmează:

„4. În dispoziția alineatului (1), textul *„înșelăciune sau abuz de încredere”* se substituie cu textul *„inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”*;

în dispoziția alineatului (2), litera c) se exclude.”

Așadar, la 26 iulie 2018, în primul rând, a fost adoptată o nouă redacție a alin. (1) din art. 190 Cod penal, expus în felul următor: „Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, care se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

Și, în al doilea rând, agravanta de la alin. (2) al art. 190 inserat la lit. c): cu cauzarea de daune în proporții considerabile a fost exclusă, regăsindu-și sediul juridic în componența alin. (1) din aceeași normă.

Potrivit prevederilor art. 8 și 10 alin. (2) Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Timpul săvârșirii faptei se consideră timpul când a fost săvârșită acțiunea (inacțiunea) prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor. Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

Din conținutul sentinței rezultă că, instanța de fond la examinarea cauzei, a dispus condamnarea inculpaților Golic Serghei și Mocrii Igor în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, reținând fapta și încadrarea juridică a acesteia așa cum au fost

acestea descrise și indicate în actul de sesizare a instanței potrivit calificativelor din redacția nouă a dispoziției art. 190 alin. (2) Cod penal, ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane care a produs daune considerabile, săvârșită de două persoane.

În acest context, Colegiul punctează că instanța de fond, la judecarea cauzei nu a ținut cont de faptul că fapta incriminată inculpaților Mocrii Igor și Golic Serghei a fost comisă la **13 decembrie 2017**, adică până la intrarea în vigoare a modificărilor prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018 la art. 190 Cod penal.

Pe cale de consecință, Colegiul notează că instanța de fond, la judecarea cauzei nu a coroborat sub nici o formă învinuirea formulată inculpaților prin actul de sesizare a instanței cu prescripțiile din art. 8, 10 Cod penal, cât și cu jurisprudența națională relevantă în aspectul vizat.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

La judecarea apelurilor declarate, instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza probelor noi prezentate de părți, deși a dispus casarea totală a sentinței, totuși nu a sesizat erorile comise de prima instanță, în sensul vizat mai sus.

Disponând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a dispus achitarea inculpaților Mocrii Igor și Golic Serghei, instanța de apel a comis la rândul său un șir de erori de drept.

Pronunțând o sentință de achitare a inculpaților Mocrii Igor și Golic Serghei, instanța de apel a indicat la rândul său că inculpaților le este imputată săvârșirea escrocheriei potrivit calificativelor din redacția nouă a dispoziției art. 190 alin. (2) Cod penal, *adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane care a produs daune considerabile, săvârșită de două persoane*, însă, la motivarea soluției de achitare aceasta a formulat concluzii precum că „*instanța de apel a stabilit existența unor relații civile și nu existența elementelor infracțiunii, or, scopul dobândirii ilicite a bunurilor și înșelăciunea și abuzul de încredere nu au fost confirmate prin probe pertinente, concludente și utile nici chiar prin declarațiile părții vătămate.*” și că „*inculpații au acționat în lipsa scopului cupidant și la fel în lipsa unei influențe psihice cum este înșelăciunea sau abuzul de încredere*”, deci cu încălcarea prevederilor art. 325 Cod penal, în lipsa unei ordonanței de modificare a învinuirii, a reținut ca fiind incriminate inculpaților și elementele calificative potrivit redacției art. 190 Cod

penal de până la modificările operate prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018 – înșelăciunea și abuzul de încredere, care de fapt erau prevăzute la art. 190 Cod penal, la data comiterii infracțiunii, indicate în rechizitoriu, însă nu au fost indicate în învinuirea formulată în rechizitoriu, aceasta fiind înaintată conform noilor prevederi.

Potrivit prevederilor art. 337 alin. (1) – (3) Cod de procedură penală, declarațiile inculpatului, părții vătămate, părții civile, părții civilmente responsabile și ale martorilor în ședința de judecată se consemnează în scris de grefier ca documente separate care se anexează la procesul verbal. Declarația scrisă se citește de către grefier, iar dacă persoana care a depus-o cere, i se oferă posibilitatea să o citească. Dacă persoana care a depus declarația confirmă conținutul ei, o semnează pe fiecare pagină și la sfârșit. Dacă persoana care a depus declarația nu poate semna sau refuză să o semneze, despre aceasta se face mențiune în declarația consemnată, indicându-se motivele refuzului. Declarația scrisă se semnează de președintele ședinței și de grefier, precum și de interpret în cazul în care acesta a participat la declarație. Dacă persoana care a depus declarația revine asupra vreuneia din declarațiile sale anterioare sau face completări, rectificări sau precizări, acestea se consemnează și se semnează în condițiile prezentului articol.

Însă, instanța de apel, contrar prevederilor legale menționate mai sus, audiindu-i pe inculpații Golic Serghei și Mocrii Igor (*potrivit procesului verbal aceștia și-au exprimat doar poziția vis-à-vis de apelurile declarate de avocați, menționând că „...sustin apelul declarat, solicităm admiterea acestuia”*) a inclus declarațiile acestora în procesul verbal al ședinței de judecată a instanței de apel, or, chiar și în cazul când această audiere a fost efectuată formal de către instanța de apel, declarațiile inculpaților urmau a fi consemnate în documente separate care se anexează la procesul verbal și fără a fi semnate de inculpați, președintele ședinței și de grefier (*f.d. f.d 210, vol. II*).

Totodată, se reține că la baza soluției de achitare a inculpaților, instanța de apel, audiindu-i formal pe aceștia, fără respectarea normelor procesuale indicate mai sus, ceea ce la caz echivalează cu neaudierea inculpaților, a reținut declarațiile date de ei în instanța de fond, declarații în baza cărora, instanța de fond a dispus condamnarea lor în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, situație similară și în cazul declarațiilor părții vătămate cât și ale martorilor. Or, instanța de apel a pus la baza deciziei de achitare aceleași declarații ale părții vătămate și ale martorilor, în baza căror instanța de fond a dispus condamnarea inculpaților Golic Serghei și Mocrii Igor.

Potrivit principiilor care se desprind din jurisprudența CtEDO rezultă că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. (1) din Convenție, înglobează,

inter alia, dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră relevante pentru cauza lor, Convenția nevizând garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci a unor drepturi concrete și efective (*cauza Artico împotriva Italiei, Hotărârea din 13 mai 1980*). Or, acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt într-adevăr „ascultate”, adică analizate temeinic de către instanța de judecată. Cu alte cuvinte, art. 6 implică, în special, în sarcina instanței, obligația de a proceda la o analiză efectivă a mijloacelor, argumentelor și propunerilor de probe ale părților (*cauza Perez împotriva Franței [MC] nr. 47.287/99 și cauza Van de Hurk împotriva Olandei, Hotărârea din 19 aprilie 1994*), ceea ce la caz nu s-a realizat, or instanța de apel, după pronunțarea unei sentinței de condamnare, rejudecând cauza și dispunând achitarea inculpaților, nu a dat răspuns la argumentele acuzatorului de stat, invocate întru susținerea învinuirii.

Or, expunerea evazivă și lipsită de motivare a instanței de apel asupra motivelor invocate de acuzare, nu este suficientă pentru o decizie de achitare, care trebuie să fie motivată atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare și cu respectarea principiului contradictorialității în procesul penal, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea.

Mai mult ca atât, Colegiul lărgit constată că, instanța de apel doar a enumerat probele prezentate de acuzare, însă nu le-a analizat și nu le-a dat apreciere în coroborare cu ansamblul probator, întemeindu-și soluția, în mare parte pe argumentele inculpaților, fără a da apreciere tuturor probelor din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor și prin raportare la normele legale, pertinente cazului.

Este notabil și faptul că, instanța de apel la motivarea soluției de achitare a inculpaților a operat cu constatări contradictorii, nemotivate și lipsite de suport probatoriu și legal.

Potrivit prevederilor art. 394 alin. (3) pct. 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. Nu se admite introducerea în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat.

Însă, instanța de apel a indicat mai întâi că „... aceste probe nu pot fi reținute ca fiind pertinente, concludente și utile ...” după care, contrazicându-se a indicat că „Probele examinate în prima instanță și verificate în instanța de apel, pot fi admise drept probe pertinente, concludente și utile ...”, nefiind clar dacă probele

aduse în sprijinul acuzării au fost admise sau respinse.

Instanța de apel, pripit a admis faptul că, „între inculpații Golic Serghei și Mocrii Igor cu partea vătămată au avut loc discuții despre prezentarea acestei procuri, însă aceste discuții nu pot fi admise drept acțiuni de escrocherie, or partea vătămată a fost în situație reală de a restitui acest automobil inculpaților în schimbul banilor transmiși, la fel aceștia sunt în situație reală de a perfecta și procura pe numele părții vătămate în corespundere cu normele civile. Or, în cazul dat, instanța de apel urma să țină cont de faptul că, partea vătămată a depus plângere la organul de urmărire penală la data de 13.01.2018, iar propunerea inculpatului Golic Serghei, de încheiere a acordului de reziliere a contractului cu repunerea părților în situația interioară a survenit după o perioadă de mai mult de un an (18.03.2019), la scurt timp după punerea sub învinuire a lui Golic Serghei la 05.02.2019 (f.d. 228, vol. I) și după recunoașterea în calitate de bănuیت a lui Mocrii Igor la 13.03.2019 (f.d. 7, vol. II).

În aceeași ordine de idei, Colegiul notează că instanța de apel nu a motivat sub nici un aspect premisa existenței situației reale a inculpaților de a perfecta procura pe numele părții vătămate în corespundere cu normele civile. Mai mult ca atât, însăși instanța de apel menționează că potrivit declarațiilor martorilor Cerneț Oleg și Postică Sergiu aceștia dețineau automobilul cu drept de posesiune și l-au înstrăinat inculpaților Golic Serghei și Mocrii Igor care la rândul lor, l-au înstrăinat în același mod (prin încheierea unui contract verbal) părții vătămate.

La caz, instanța de apel urma să verifice dacă circumstanța potrivit căreia automobilul respectiv a fost vândut de la un posesor la altul, ajungând într-un final la inculpații Golic Serghei și Mocrii Igor, îi exonera sau nu pe aceștia de obligația de a soluționa întâi chestiunea privind dobândirea dreptului de proprietate, după care să dispună de bunul respectiv. Or, potrivit legislației civile posesiunea unui bun, nu înglobează și dreptul de dispoziție asupra acestuia, dreptul de dispoziție fiind posibil de exercitat doar în cazul deținerii în proprietate a unui bun (*art. 500 alin. (1) Cod civil*).

În acest context, instanța de apel, urma să dea apreciere și circumstanțelor la care face trimitere atât partea vătămată Plămădeală Mihail cât și martorul Plămădeala Nicolae în declarațiile date în ședința de judecată, fiind avertizați de răspundere penală conform art. 312 Cod penal că, *au solicitat perfectarea procurii, însă inculpații le-au comunicat că într-o săptămână o vor perfecta și pentru aceasta Golic Serghei a făcut poză cu telefonul la buletinul de identitate al părții vătămate*.

În contextul erorilor enumerate mai sus, rezultă că, instanța de apel nu a judecat cauza penală în corespundere cu exigențele prevăzute de lege, deoarece nu

s-a pronunțat asupra motivelor esențiale invocate de acuzatorul de stat în susținerea învinuirii, nu a verificat dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile contestate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Rezumând cele menționate, Colegiul penal constată că în speță și-a găsit confirmare temeiul pentru recurs prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii, ceea ce inevitabil duce la casarea deciziei instanței, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În mare parte soluția instanței de recurs de a dispune rejudecarea se bazează pe statuările Curții Europene în speța *Năvoloacă c. Moldovei (cererea nr. 25236/02)*, hotărârea din 16.12.2008, unde Curtea având a se pronunța asupra acestei cauze a considerat că chestiunile care urmau a fi hotărâte de către Curtea Supremă de Justiție nu puteau fi examinate în mod corespunzător, ca chestiuni ce țin de un proces echitabil, fără o apreciere directă a circumstanțelor factologice prezentate de părți pe marginea speței deferite judecății (*a se vedea Botten v. Norway, 19 februarie 1996, §§ 52 și 53, Reports of Judgments and Decisions 1996-I și Popovici, citată mai sus, § 72*). Având în vedere că, Curtea Supremă de Justiție nu are competența să facă o examinare directă în fapt, ea are competența de a dispune rejudecarea cauzei de către instanța ierarhic inferioară. În cazul de față, ținând cont de faptul că și sentința primei instanțe este una viciată, echitatea cere ca Curtea Supremă de Justiție să dispună rejudecarea cauzei.

În cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel urmează să înlăture erorile menționate, să țină cont de împrejurările expuse care au servit temei de casare a soluției adoptate și în strictă conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor administrate în instanța de judecată, inclusiv să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă și prevederilor art. 417-418 Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța de apel urmează să țină cont de prevederile art. 436 Cod de procedură penală care se referă la procedura de rejudecare și limitele acesteia, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu

argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate în coroborare cu faptele stabilite în ședința de judecată și legalitatea probelor cercetate nemijlocit în ședința de judecată, ținând cont de motivele invocate în apeluri și dispozițiile expuse la pct. 6 al prezentei decizii și ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în strictă conformitate cu prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Octavian Bodareu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 septembrie 2020, în cauza penală privindu-i pe *GOLIC Serghei XXXXXXXX*, *MOCRII Igor XXXXX* și dispune rejudecarea cauzei, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 30 martie 2021.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Catan Liliana

Guzun Ion

Toma Nadejda

Boico Victor